

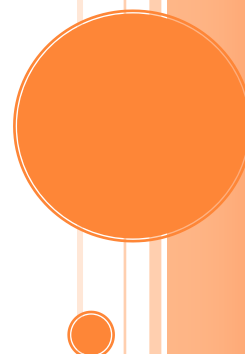
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

*Zpráva o výkonu regionálních funkcí ve
Středočeském kraji*

Zpráva shrnuje hodnocení výkonu RF ke dni 31. 12. 2025. Porovnává jejich plnění s doporučenými standardy regionálních funkcí knihoven. Byla sestavena s využitím písemných podkladů vypracovaných metodiky pověřených knihoven: Městské knihovny Benešov, Středočeské vědecké knihovny v Kladně, Knihovny Kutná Hora, Knihovny města Mladá Boleslav a Knihovny Jana Drdy Příbram.

Ed.: PhDr. Radek Liška, 03/2026

Kladno 2026

Obsah

Cíle regionálních funkcí v roce 2025	3
Hlavní cíle, události a problémy ovlivňující výkon RF v roce 2025.....	4
Středočeský Kramerius a ocenění MARK.....	5
Hodnocení jednotlivých parametrů regionálních funkcí v roce 2025.....	7
Poradenská a konzultační činnost	7
Statistika.....	8
Vzdělávání knihovníků, semináře, porady.....	8
Nákup, tvorba výměnného fondu, cirkulace, distribuce.....	10
Pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu (KF).....	11
Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce.....	11
Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	12
Hodnocení financování RF.....	13
Časopis Čtenář	14
Příloha č. 1	16
Statistický výkaz výkonu RF	16
Příloha 2.....	20
Přehled vzdělávacích aktivit KFR v roce 2025	20
Příloha 3.....	22
Počty knihoven zapojených do RAKS	22

SEZNAM ZKRATEK

- AKS – automatizovaný knihovní systém
- ČR – Česká republika
- KF – knihovní fond
- KJD PB – Knihovna Jana Drdy Příbram
- KRF – Krajské regionální funkce
- KMMB – Knihovna města Mladá Boleslav
- MĚK BN – Městská knihovna Benešov
- MĚK KH – Městská knihovna Kutná Hora
- MĚK Kolín – Městská knihovna Kolín
- MĚK Praha – Městská knihovna v Praze
- MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky
- NIPOS – Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
- NPO – Národní plán obnovy
- PK – knihovna pověřená výkonem RF
- RAKS – Regionální automatizovaný knihovnický systém
- REKS – Regionální knihovnický systém
- RF – regionální funkce
- SK – Středočeský kraj
- SKIP – Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR
- SVK – Středočeská vědecká knihovna v Kladně
- VF – výměnný fond
- VISK – veřejné informační služby knihoven
- VKIS – veřejné knihovnické a informační služby

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Výkon regionálních funkcí ve střeďočeském kraji

CÍLE REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V ROCE 2025

Výkon regionálních funkcí (dále RF) ve Střeďočeském kraji (dále SK) se řídil Koncepcí regionálních funkcí knihoven ve Střeďočeském kraji na období 2023–2026 spolu s dalšími závaznými předpisy, jako je **Knihovní zákon 257/2001 Sb.** nebo **Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území ČR.**

Dostatečné finanční zajištění RF má vliv na kvalitu i kvantitu poskytovaných služeb. Na výkon regionálních funkcí pro rok 2025 byla přidělena celková **18 484 624 Kč**. Během roku byla tato částka navýšena na **celkových 20 236 072 Kč**. Postupné účelné navýšování finančních prostředků na výkon těchto služeb je nutným předpokladem kvalitního fungování RF, a to jak ve srovnání s celostátním průměrem na výkon RF, tak zejména i vzhledem k neustále rostoucím nákladům na provoz RF.

V rámci RF byly i nadále vykonávány následující služby: Poradenská a konzultační činnost, plánovací a rozborová činnost byla zajišťována SVK a čtyřmi pověřenými knihovnami (dále jen PK), a to systémem metodického vedení. Vzdělávání knihovníků, semináře, porady zajišťuje Střeďočeská vědecká knihovna v Kladně za spolupráce s PK, a podílí se tak na jejich kvalifikačním růstu. Nákup (akvizici) a zpracování Výměnného fondu Střeďočeského kraje zajišťuje Střeďočeská vědecká knihovna v Kladně (dále SVK) za spolupráce s PK. Tvorbu výměnných souborů a jejich cirkulaci v jednotlivých vymezených regionech zajišťuje SVK a čtyři PK.

Rok 2025 byl posledním rokem centrálního nákupu VF ze strany SVK. Od roku 2026 byla tato činnost decentralizována a pro své obsluhované regiony budou objednávat metodici jednotlivých PK. Byla tak sjednocena praxe s ostatními kraji ČR, kdy Střeďočeský kraj byl jediným, kde se prováděl centrální nákup dokumentů do VF.

Výše uvedené služby zajišťují dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb (dále VKIS) ve všech knihovnách SK, a napomáhají tak k vyrovnávání rozdílů v úrovni poskytování VKIS mezi obyvateli měst a malých obcí. Realizace těchto služeb umožňuje také zajistit kvalitu i kontinuitu VKIS v návaznosti na informační potřeby uživatelů. Neméně důležitým aspektem je také sociální a demokratická rovina; tyto služby jsou přístupny všem občanům bez rozdílu věku, národnosti, náboženství či sociálního postavení. Což je také v souladu s celostátní Koncepcí rozvoje knihoven v České republice na léta 2021-2027 s výhledem do roku 2030.

Hlavní cíle, události a problémy ovlivňující výkon RF v roce 2025

Na výkon regionálních funkcí byla v roce 2025 přidělena celková částka **18 484 624 Kč**. Během roku byla navýšena na **celkových 20 236 072 Kč**. Tato částka se v souladu se schválenou Konceptí navyšuje s ohledem na aktuální potřeby k vykonávaným službám, novým nárokům, ekonomické situaci či ve srovnání s celostátními průměry na výkon RF.

Čím dál více a rychleji vstupují do vzájemné komunikace mezi jednotlivými aktéry (knihovny, zřizovatelé apod.), a tedy i do metodické práce nové technologie, aplikace apod., které mění zažité formy nejen komunikace, ale i práce či pracovních postupů. Stále více činností se odehrává v online prostoru. Zejména vzdělávací aktivity a porady probíhají téměř výhradně tímto způsobem.

Na výkonu regionálních funkcí se spolu s oddělením Krajské a regionální funkce při Středočeské vědecké knihovně v Kladně i nadále podílí **4 pověřené knihovny**, a to Městská knihovna Benešov, Knihovna města Mladá Boleslav, Knihovna Kutná Hora a Knihovna Jana Drdy Příbram.

Ke dni 31. 12. 2025 působilo ve Středočeském kraji 781 obsluhovaných knihoven, z toho 1 krajská, 4 pověřené, 108 profesionálních, 668 neprofesionálních.

Pokračovala podpora Středočeského kraje pro projekt **S knížkou do života – Bookstart**. Pravidla pro poskytování finančního příspěvku na pořízení setů i hrazení lektorů byla v předchozím období velmi zjednodušena. Takže počet zájemců z řad knihoven SK byl vyšší než v předchozím roce. Celkově kraj vyčlenil na tuto podporu **500 000 Kč**, z toho **250 000 Kč** bylo určeno na nákup setů v rámci tohoto programu a **250 000 Kč** bylo určeno na hrazení lektorů. Zájem o čtenářské sety projevilo v tomto roce **46 knihoven**, přičemž z výše uvedené alokované částky bylo vyčerpáno **246 00 Kč**. Příspěvek na lektory využilo **23 knihoven** v celkové výši **251 082 Kč**.

Byly nastaveny parametry přechodu z **centralizovaného nákupu dokumentů do VF k jeho decentralizaci**, nákupy dokumentů do VF budou od 1.1. 2026 zajišťovat pro své obsluhované oblasti metodici jednotlivých PK.

Proběhla **aktualizace smluvních vztahů s obsluhovanými knihovnami**. Systém trojstranných smluv, platný od roku 2006, byl nahrazen pružnější formou smluv dvojstranných mezi pověřenými a obsluhovanými knihovnami.

Díky účelnosti a úspornosti při nakládání s finančními prostředky určenými na fungování RF jsme mohli všechny stávající služby zajistit v dostatečné míře i kvalitě.

Středočeský Kramerius a ocenění MARK

V pondělí 6. října 2025 se v rámci Týdne knihoven ve Středočeské knihovně uskutečnil již 14. ročník slavnostního ocenění Středočeský Kramerius. Tento titul získávají knihovníci a knihovnice neprofesionálních knihoven z pěti regionů Středočeského kraje, na které je kraj rozdělen za účelem poskytování podpory v rámci programu regionálních funkcí knihoven. Tentokrát bylo odměněno celkem osm knihovnic:

Lenka Hlinovská, Zdeňka Výchartová, Petra Honková a Ivana Šimková ze Psár (Dolní Jirčany) (region Benešov), **Eva Veverková z Loděnice** (region Kladno), **Květa Šlemínová z Kostelní Lhoty** (region Kutná Hora), **Alena Prchlíková z Krnska** (region Mladá Boleslav), **Pavla Šmigolová z Petrova** (region Příbram).

Spolu s oceněním Středočeský Kramerius bylo uděleno také ocenění **Středočeský MARK** (mladý/mladá, moudrý/moudrá; aktivní, atraktivní; rozkvétající, rozumný/rozmumná; knihovník/knihovnice), předávané profesní organizací Svaz knihovníků a informačních pracovníků, a které převzal **Radek Hasák z Městské knihovny Dobříš**. Cena se uděluje za mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/pracovnic knihoven, pedagogů a studentů/studentek oboru ve věku do 35 let.

Také jsme ocenili nominované knihovny za Středočeský kraj do celostátních soutěží **Knihovna roku 2025** a **Městská knihovna roku 2025**, kterými byly **Obecní knihovna Kostomlaty nad Labem** a **Městská knihovna Dobříš**.

I k letošnímu udělování ocenění byla natočena videa a zpravovány rozhovory s oceněnými a celé předávání bylo slavnostní i moderní zároveň.

Stejně jako v loňském roce byla také zpracována brožura, kterou všichni ocenění obdrželi. Brožura je dostupná na webu Středočeské knihovny v Kladně:

<https://kramerius.svkkk.cz/view/uuid:82288ed7-04a3-49f4-b0d1-f8df981ea807>.

HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PARAMETRŮ REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ V ROCE 2025

Poradenská a konzultační činnost

počet poskytnutých konzultací	2 136
počet metodických návštěv	891
celkem obslužených knihoven	779

Porady a konzultace jsou v oblasti regionálních služeb prostředkem koordinace, informování a vzájemné výměny názorů a poznatků. A v neposlední řadě také příležitostí k setkávání a zdrojem inspirace a předání zkušeností.

Pro poradenskou a konzultační činnost je důležitý osobní kontakt s knihovníky či zástupci obcí. Poslední dobou řada těchto činností je realizována i online formou. Příležitost k osobnímu setkání se tak naskytá především při distribuci výměnných souborů, a právě tyto návštěvy jsou využívány pro konzultace a metodickou práci.

Počet konzultací nepatrně vzrostl, počet metodických návštěv zůstává prakticky stejný a stejně tak počet obslužených knihoven v porovnání s předchozím rokem.

Pracovníci větších profesionálních knihoven využívají konzultace jen občasně. Zájem o poradenství vzrůstá hlavně ze strany nových knihovníků nebo knihovníků z menších obcí. Zájem je především o metodickou návštěvu v obsluhované knihovně. Za metodické návštěvy jsou i nadále považovány pouze ty, při nichž docházelo přímo k metodické činnosti, proškolení knihovníka, nabídce vzdělávacích akcí, aktivní pomoci při řešení vzniklých situací apod.

Užitečným počinem bylo sestavení dotazníku pro průzkum spokojenosti čtenářů malých knihoven. Metodičky v obsluhované oblasti Mladá Boleslav jej připravily, aby zjistily, jakou pomoc (službu konkrétní knihovně) je potřeba v dané oblasti posílit. Dotazník vyplnilo 323 respondentů. Výstupy za jednotlivé hodnocené knihovny byly zaslány obecním úřadům pro případné zveřejnění a další plánování činnosti místní knihovny ze strany obce.

Statistika

počet zpracovaných statistických výkazů 763

Díky pravidelnému proškolení a konzultacím se podařilo do databáze NIK (Národní institut pro kulturu) uložit většinu výkazů KULT základních knihoven SK za rok 2025. V tomto roce si své údaje ukládaly do této databáze všechny profesionální knihovny. Možnost ukládání také využila část knihoven neprofesionálních. Uložená data ještě podléhají schválení nadřízené pověřené knihovny, aby vše bylo v pořádku a případné chyby odstraněny. Zdá se, že ukládání dat do databáze NIK nečiní knihovnám větší problémy. Za ostatní neprofesionální knihovny data ukládali metodici pověřených knihoven. Stále se však objevuje menší počet knihoven/obcí, které musíme o vyplnění urgovat, ač se jedná o zákonnou povinnost.

Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

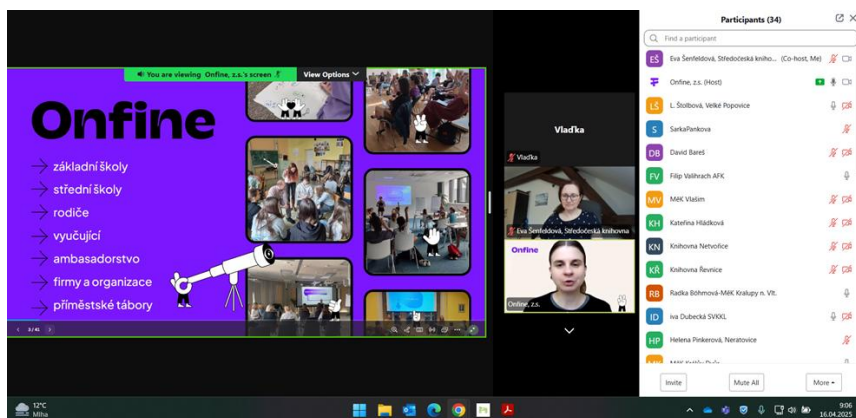
počet vzdělávacích akcí	59 ¹
počet účastníků těchto akcí	1 547
počet odučených hodin	274,5
počet porad	17

Poznámka: Uvedeny jsou údaje za celý kraj.

Celokrajské vzdělávací aktivity byly oddělením Krajských a regionálních funkcí SVK v Kladně (KRF) připraveny na základě dlouhodobého zájmu i dle aktuálních požadavků knihovníků a ve spolupráci s metodiky v pověřených knihovnách.

Oddělení KRF uspořádalo nebo spolu s pověřenými knihovnami připravilo **celkem 42 vzdělávacích akcí**, tj. **51 výukových dní a 235,5 výukových hodin**. Z toho 20 akcí (26 výukových dnů) proběhlo v online prostředí. K výuce byla využita platforma MS Teams. Dva kurzy byly plně e-learningové. Prezenčně se konalo 20 akcí.

¹ Počet vzdělávacích akcí = akce v rámci RF, PC kurzy v rámci VISK2 a další akce v jednotlivých PK.

Obr.: Print Screen obrazovky pořízený při jedné z realizovaných online vzdělávacích akcí.

Jako novinka se v rámci vzdělávání RF konaly e-learningovou formou dva kurzy *Minimum obecního knihovníka*. Kurz byl sdílen od tvůrců z krajské knihovny ve Zlíně. Tutoři oddělení KRF jej organizačně zajistili a byli připraveni zodpovídat dotazy účastníků. Těchto dvou kurzů se účastnilo celkem 64 knihovníků. Realizací těchto dvou kurzů došlo k výraznému navýšení celkového počtu odučených hodin (1 kurz = cca 30 hodin) i průměrného počtu hodin na jednu akci.

V rámci dotačního podprogramu MK ČR – VISK 2 (Mimoškolní vzdělávání knihovníků) se konalo celkem 21 kurzů (v 29 výukových dnech), tj. celkem 120 hodin, proškoleny byly 474 knihovníků ze 188 knihoven.

Ve všech výše uvedených aktivitách bylo celkem **proškoleny 1392 knihovníků z 960 knihoven** (tj. prostý součet), tj. 328 unikátních knihoven.

Mezi nejlépe hodnocené akce se v rámci výkonu RF zařadily např.:

- Opravy knih – některé zvládneme sami
- Jak s dětmi komunikovat o digitálním světě
- Současná italská literatura v českých překladech
- Současná literatura pro děti a mládež

Obr.: Jedna z prezenčních vzdělávacích aktivit pro knihovníky.

Mezi nejlépe hodnocené kurzy v rámci programu VISK 2 patřily:

- Jak digitalizovat materiály
- Jak učit informační a mediální gramotnost
- Canva: jednoduchý grafický nástroj I. a II.
- Facebook vaší knihovny a trendy na sociálních sítích

Metodici KRF se také účastnili dalších vzdělávacích akcí (výběr):

- Koháček – seminář k problematice knihovního systému KOHA
- Díla nedostupná na trhu – seminář
- Online rovnováha a jak nevyhořet – webinář
- Konference Knihovny současnosti v Jihlavě
- Konference Regionální funkce v Pardubicích

Další vzdělávací aktivity určené knihovníkům obsluhovaného regionu, které byly organizovány metodiky v pověřených knihovnách přímo, se promítly do součtů v sumáři *Statistický výkaz výkonu RF*, viz Příloha č. 1.

Nákup, tvorba výměnného fondu, cirkulace, distribuce

stav výměnného fondu k 31. 12. 2025	308 781 ²
roční přírůstek VF	12 460
zakoupeno z finančních prostředků kraje	11 147

Tato služba je stále vnímána ze strany všech obecních knihoven i jejich zřizovatelů jako zcela zásadní a nejdůležitější. Nákup knih a tvorba souborů „na míru“ (složení i počet knih výměnných souborů) se uskutečňuje dle potřeb jednotlivých knihoven. Stále platí, že pro velké množství malých obecních knihoven, které nedostatečně nebo vůbec nenakupují publikace do vlastního knihovního fondu, se výměnný fond stává jediným garantem jejich smysluplnosti a fungování.

Téměř všechny dokumenty byly nakoupeny s poskytnutým rabatem, a proto mohlo být za ušetřené finanční prostředky nakoupeno větší množství dokumentů do výměnného fondu. Celkem bylo nakoupeno **11 147 knihovních jednotek** za celkovou **částku 3 183 055 Kč** (z krajské dotace za 3 177 500 Kč).

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2025 pokračovala kontinuálně aktualizace výměnného fondu. **Aktualizaci považujeme za důležitou činnost pro udržení kvalitního a stále aktuálního výměnného fondu.**

² Celkový stav se započítáním darů: 311.237 Kč.

V roce 2025 bylo z VF celkové vyřazeno 7 431 knihovních jednotek.

Budování výměnného fondu a následná cirkulace výměnných souborů po knihovnách jsou ekonomicky velmi úsporné. Doporučovaný standard výkonu RF je v tomto případě naplňován. Zvláště ze strany neprofesionálních knihovníků je tato služba velice kladně přijímána i hodnocena.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu (KF)

počet obslužených knihoven	57
počet revidovaných knihovních jednotek	109 626
počet aktualizovaných knihovních jednotek	86 439

Aktualizace vlastních knihovních fondů obsluhovaných knihoven je důležitým krokem pro jejich převedení a zpracování do elektronických databází všech dostupných automatizovaných knihovních systémů. V rámci těchto systémů vznikají i tzv. regionální automatizované knihovnické systémy (RAKS), které výrazně usnadňují realizaci revizí KF v jednotlivých knihovnách i dalších činnostech. Tyto systémy mají všechny PK. Počet zapojených do RAKS viz příloha č. 3.

Některé knihovny nejsou zapojeny do RAKS, ale mají svůj vlastní automatizovaný knihovní systém. Množství knihoven i nadále zůstává mimo jakékoliv automatizované systémy.

O tuto službu je mezi knihovnami velký zájem. Pro moderní pojetí knihoven je aktualizace a následná revize nezbytným „odrazovým můstkem“ pro komplexní automatizaci či nabídku dalších služeb. Jedná se o službu časově náročnou a vzhledem k počtu metodiků a počtu knihoven ve Středočeském kraji nemůže být tato pomoc vykonávána s větší pravidelností a zcela podle našich představ. Přes metodické vedení a snahy metodiků upozorňovat na důležitost aktualizace knihovních fondů v knihovnách Středočeského kraje zůstává i nadále kmenový fond řady knihoven poměrně, a někde i velmi zastaralý, což může v některých případech vést k razantnímu úbytku počtu uživatelů těchto knihoven.

Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Stejně jako v předchozích letech nebyla tato služba poskytována plošně v celém kraji. Pouze v obsluhovaném regionu Mladá Boleslav je obhospodařován fond

zakoupený z prostředků obcí. Knihovna města Mladá Boleslav má tuto skutečnost ošetřenu zvláštní smlouvou s konkrétními obcemi.

Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)

počet obslužených knihoven	261
počet akcí, zásahů	168

Časově, finančně i odborně velmi náročná služba. Z těchto důvodů je služba poskytována na vyžádání ze strany knihoven nebo jejich zřizovatelů. O službu je trvalý zájem. Ve všech regionech SK dochází k metodické pomoci při zvládnutí této činnosti, především v menších knihovnách, a to formou konzultací či pomoci přímo na místě během metodických cest a v poslední době i online formou. Tato služba v porovnání s rokem 2024 mírně vzrostla v počtu obslužených knihoven i počtu zásahů.

HODNOCENÍ FINANCOVÁNÍ RF

Výše původní finanční dotace, která nám byla pro tento rok přidělena, činila **18 484 624 Kč**. Během roku byla tato částka navýšena na **celkových 20 236 072 Kč**.

Pro poskytování veškerých služeb v adekvátní kvalitě i kvantitě je nutné zachovat trend navyšování finančních prostředků na výkon RF. Zároveň je třeba, aby bylo akcentováno případné navyšování mezd zaměstnanců ve veřejné správě, inflace či jiné makroekonomické vlivy, a především celostátní ukazatele financování RF a parametry výkonu těchto činností. Navýšená částka by se měla postupně stále více přibližovat částce, která by odpovídala finančnímu zajištění RF alespoň dle celostátních průměrů.

Na podporu základních knihoven na svém území poskytl SK vedle příspěvku na regionální funkce částku 2 000 000 Kč formou dotací v rámci Středočeského **Fondu kultury a obnovy památek dotačního titulu na podporu základních knihoven**.

Středočeský kraj rovněž poskytl dotaci na projekt **S knížkou do života – Bookstart**. Alokovaná částka činila 250 000 Kč na nákup motivačních setů a 250 000 Kč na služby a mzdy lektorů. Zájem o čtenářské sety projevilo 46 knihoven, mezi které byla rozdělena částka ve výši 246 000 Kč. Příspěvek na lektory využilo 23 knihoven v celkové výši 251 082 Kč.

Byla provedena aktualizace smluvních vztahů s obsluhovanými knihovnami. Systém trojstranných smluv, který byl nastaven v roce 2005 a kde jednou ze smluvních stran byl Středočeský kraj, byl v souladu s Metodickým pokynem Metodickým pokynem Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky nahrazen systémem dvoustranných smluv mezi pověřenými a obsluhovanými knihovnami. K dosažení tohoto cíle bylo nutné jednostranně vypovědět všechny stávající smlouvy a v návaznosti na tyto výpovědi sjednat smlouvy nové. Na této administrativně náročné změně se významně podílely také pověřené knihovny. Vlastní přesmluvnění probíhalo během celého podzimu 2025 a od 1. 1. 2026 je systém postavený na smlouvách nových.

Byl připraven přechod z centralizovaného nákupu dokumentů do VF, který zajišťovala Středočeská vědecká knihovna v Kladně na nákup decentralizovaný, který začal fungovat od 1.1. 2026, kde akvizici do VF zajišťují pro obsluhované knihovny v rámci jednotlivých regionů metodici PK.

Veškeré činnosti včetně rozvožů výměnných souborů jsou prováděny s nejvyšší možnou věcnou a finanční efektivitou.

Dotace za rok 2025 byla vyúčtována v souladu se smlouvami.

ČASOPIS ČTENÁŘ

Středočeská knihovna je vydavatelem časopisu Čtenář. Jedná se o jediný celostátní knihovnický časopis s více než sedmdesátiletou tradicí, který podle Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030 slouží ke vzdělávání pracovníků knihoven v ČR.

V roce 2025 vyšlo celkem 6 čísel v nákladu 940 výtisků (č. 3 ve zvýšeném nákladu 1050 výtisků).

Díky realizované transformaci, nastartované v předchozím roce, se v roce 2025 z časopisu stala plnohodnotná informační platforma po formální (změna periodicity, formátu, rozsahu, celobarevnost a grafika čísla, změna kvality papíru) i obsahové stránce (tištěná verze doplněná samostatným webem, ten kromě elektronické podoby tištěných čísel obsahuje bonusový materiál a aktuální příspěvky o dění v knihovnictví doma i v zahraničí a nabízí archiv čísel časopisu od roku 2005).

Redakční rada časopisu se scházela pravidelně každé dva měsíce. Jednání redakční rady probíhala tzv. hybridní formou, někteří členové byli přítomni na místě a ostatní členové byli připojeni online.

Ve spolupráci s redakční radou a publikujícími autory byl kladen důraz na tematicky laděný obsah čísel, který se věnoval aktuální problematice činnosti knihoven či okolnostem, jež jejich činnost ovlivňují – Digitální gramotnost v knihovnách, Digitální služby knihoven, Knihovny a demokracie, Knihovny a kreativita, Učící knihovník, Udržitelnost a knihovny.

Obsah časopisu byl doplňován dalšími rubrikami, například Rozhovor (s oborovými odborníky a dalšími inspirativními osobnostmi z domova i zahraničí), Události (předně oborové konference), Využití nových technologií, Děckaři děckařům (inspirativní náměty pro dětská oddělení), Právní poradna (příkladně dopady využívání AI, prodej dokumentů z fondu čtenářů), Knihovny v novém (představování nových či zrekonstruovaných sídel knihoven v ČR, Malé malým (inspirativní nápady z činnosti malých knihoven), Literární výročí; dále různé typy informací o nových titulech odborné literatury a dění v oboru či jeho reflexe v médiích (Recenze, U nás, Za humny, Ze světa, Z Knihovny knihovnické literatury) aj. V rubrice Medailonky nadějných byli představováni zástupci nastupující generace oboru.

Finanční objem, vynaložený na vydávání časopisu, byl v tomto roce 2 236 180,21 Kč, z toho vlastní podíl činil 1 308 596,42 Kč, výnosy z předplatného 537 583,79 Kč a výnosy z inzerce 64 900 Kč. Grantový podíl z programu Ministerstva kultury ČR – Knihovna 21. století činil 390 000 Kč. Tyto prostředky použil vydavatel, především na úhradu honorářových (250 000 Kč) a částečně předtiskových (140 000 Kč) nákladů. Knihovna pokrývala v plné míře mzdové náklady redaktorů, poskytovala jim

potřebné vybavení, vedla agendu předplatitelů, hradila náklady na tisk, distribuci, část grafického zpracování a zajišťovala rovněž elektronickou verzi periodika a chod souvisejícího webu.

Povědomí o časopisu Čtenář mezi knihovnami bylo zvyšováno na sociálních sítích a redaktoři se účastnili celostátních i regionálních akcí, při nichž časopis prezentovali a zároveň se časopis stal mediálním partnerem těchto akcí. Povědomí o časopisu bylo zvyšováno i informacemi, které ke knihovnám směřovali metodici krajských či pověřených knihoven.

PŘÍLOHA Č. 1

Statistický výkaz výkonu RF

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí		Rok 2025
1	Středočeský kraj	SUMÁŘ
2	Středočeská vědecká knihovna v Kladně	5 PK (včetně SVK)
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	23,59
4	Počet obsluhovaných knihoven	776
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	779
7	počet poskytnutých konzultací	2136
8	počet metodických návštěv	891
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12–01	
10	počet obslužených knihoven	763
11	počet zpracovaných statistických výkazů	715
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	476
14	počet všech vzdělávacích akcí	59
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	31
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	12
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	7
18	počet všech účastníků	1547
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	795
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	593
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	140
22	počet všech vyučovacích hodin	274,5
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	108,5
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	6,5
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	219
27	počet akcí	17
28	počet účastníků	317
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	10

31	Počet akcí, zásahů	39
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	57
34	z toho počet revidovaných knihoven	53
35	počet revidovaných knihovních jednotek	109 626
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	86 439
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	0
39	počet nakoupených knihovních jednotek	0
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	24
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	10 368
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	308 781
45	roční přírůstek VF	12 460
46	roční úbytek VF	7 431
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	11 147
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obcí	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	1 346
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	680
52	počet expedovaných souborů	2 112
53	počet svazků v souborech	124 556
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	261
56	počet akcí, zásahů	168
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	745
59	počet ujetých km	45 289

60	Výkaz financování regionálních funkcí knihoven	
61	(pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2025
62	Středočeský kraj	
63	5 PK včetně SVK	
64	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	3 451 672,20
65	z toho : nákup knihovního fondu	3 183 055,15
66	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	439 734,75
67	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	86 079,00
68	Cestovné (číslo účtu 512)	138 334,00
69	Ostatní služby (číslo účtu 518)	740 229,50
70	z toho : doprava	1 006,00
71	z toho : servis AKS	34 272,92
72	z toho : nákup licence na el. zdroje	0,00
73	z toho : nákup knihovnických služeb	0,00
74	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	10 715 654,02
75	z toho : platy zaměstnanců	10 603 696,02
76	z toho : ostatní osobní náklady	92 839,00
77	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	3 595 617,37
78	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	395 068,41
79	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	83 652,36
80	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 64, 66 - 69, 74, 77 -79)	398 528,49
81	Provozní náklady celkem (součet ř. 64, 66 - 69, 74, 77 - 80)	20 149 804,00
82	Investiční náklady	86 268,00
83	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 81 a 82)	20 236 072,00
84		
85	Přidělená dotace (krajská)	20 236 072,00
86	Vráceno	0,00
90		
91	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní	
92	prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	Rok 2025
93	Náklady	0,00
94	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	402 307,13
95	z toho: na nákup knihovního fondu*	354 474,68
96	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	336 510,73
97	z toho : platy zaměstnanců	336 510,73
98	z toho: ostatní osobní náklady	0,00

99	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	113 739,61
100	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 94, 96, 99)	192 068,44
101	Provozní náklady celkem (součet ř. 94, 96,99,100)	1 044 625,91
102	Investiční náklady	0,00
103	Náklady celkem (součet ř. 101 + 102)	1 044 625,91
104		
105	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování**	0,00
106	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	0,00
107	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	0,00
108		
109	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	
110	(mimo prostředky určené na RF) ***	Rok 2025
111	Celkové částky, které knihovny získaly v daném roce	2 567 082,00
112	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	70 000,00
113	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	2 497 082,00
114		
115	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ****	
116	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	94
117	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	374 700,00

* Nevykazují se zde finance od obcí na nákup VF, ty se uvádí v řádce 117

**Řádek 106 a 107 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodu obce přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 37 a ř. 40)

***Řádky 112 a 113 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF:

v řádce 112 jsou uvedeny dotace z **jakéhokoliv** krajského grantového programu, které knihovna získala

v řádce 113 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, které knihovna získala a který byl krajem vyhlášen **výhradně** na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

****Řádky 116 a 117 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 48)

PŘÍLOHA 2

Přehled vzdělávacích aktivit KFR v roce 2025

Přednášky a semináře v rámci výkonu RF:

- Opravy knih – některé zvládneme sami – Příbram, 23. 1. 2025, R. Blecha, 15 účastníků;
- Dobrovolnictví a dobrovolníci v knihovnách – online, 17. 3. 2025, E. Adamcová, 47 účastníků;
- Jak s dětmi komunikovat o digitálním světě – online, 20. 3. 2025, fa Onfine, 46 účastníků;
- Opravy knih – některé zvládneme sami – Mladá Boleslav, 9. 4. 2025, R. Blecha, 14 účastníků;
- Online rovnováha a jak nevyhořet – online, 16. 4. 2025, fa Onfine, 37 účastníků;
- Knihovny.cz – Kladno, 17. 4. 2025, I. Zadražilová, 21 účastníků;
- Opravy knih – některé zvládneme sami – Kladno, 12. 5. 2025, R. Blecha, 10 účastníků;
- Digitální služby státu – Kladno, 4. 6. 2025, K. Plisková, 13 účastníků;
- Hravé čtení pro děti a rodiče – Beroun, 12. 6. 2025, V. Humlová a B. Černohorská, 28 účastníků;
- Současná italská literatura v českých překladech – online, 18. 6. 2025, A. Flemrová, 52 účastníků;
- Minimum obecního knihovníka (e-learningový kurz) - 7. 4. až 30. 6. 2025, tutoři KRF, 35 účastníků;
- Interaktivní vzdělávání: Využijte naplno kurzy Elbot – Kladno, 8. 9. 2025, K. Plisková, 14 účastníků;
- AI jako efektivní pracovní nástroj – online, 3. 10. a 10. 10. 2025, fa AI Harmony, 26 účastníků;
- Současná slovenská literatura – online, 7. 10. 2025, J. Pátková, 108 účastníků;
- Digitální služby státu – Kutná Hora, 9. 10. 2025, K. Plisková, 8 účastníků;
- Vzdělávání s pomocí AI (akce pro příbramské Klubko) - Březnice, 30.10. 2025, M. Linc, 17 účastníků;
- Bookstart – S knížkou do života – online, 10. 11. 2025, P. Nejedlá, R. Nováková, R. Liška, 38 účastníků;
- Současná literatura pro děti – online, 13. 11. 2025, E. Vaníčková Makoszová, 137 účastníků;
- Online komunikace a proč to někdy vážne? - online, 20. 11. 2025, fa Onfine, 47 účastníků;
- Knihovny.cz - Kladno, 26. 11. 2025, I. Doubravová, E. Šenfildová, J. Šulák, 8 účastníků;
- Minimum obecního knihovníka (e-learningový kurz) - 6. 10. až 29. 12. 2025, tutoři KRF, 29 účastníků.

Kurzy ICT gramotnosti v rámci VISK2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků (dotační podprogram Ministerstva kultury ČR):

- Jak vytvořit profesionální dokument v MS Word – online, 30. 1., 6. 2. a 13. 2. 2024, A. Nováková, 14 účastníků;
- Efektivní práce v MS Excel – Kladno, 19. 2. a 26. 2. 2025, A. Nováková, 13 účastníků;

- AI jako efektivní pracovní nástroj – online, 5. 3. a 12. 3. 2025, fa AI Harmony, 43 účastníků;
- Tvorba prezentací v programu MS PowerPoint – online, 19. 3. a 26. 3. 2025, A. Nováková, 15 účastníků;
- Sociální sítě knihoven: Instagram, Facebook, X, a LinkedIn – Kladno, 3. 4. 2025, M. Košanová, 11 účastníků;
- Canva 1: jednoduchý grafický nástroj – Kladno, 7. 4. 2025, A. Nováková, 8 účastníků;
- Sociální sítě knihoven: Instagram, Facebook, X, a LinkedIn – Příbram, 24. 4. 2025, M. Košanová, 10 účastníků;
- Elektronické zdroje vhodné ke tvorbě rodokmenu – online, 29. 4. 2025, M. Freimuthová, 45 účastníků;
- Vytváříme a sdílíme Google dokumenty a Google kalendáře – Mladá Boleslav, 7. 5. a 14. 5. 2025, A. Nováková, 6 účastníků;
- Jak digitalizovat materiály – online, 19. 5. 2025, Z. Hartmanová, 44 účastníků;
- Canva 2: pokročilejší využití grafického nástroje – Příbram, 22. 5. 2025, A. Nováková, 15 účastníků;
- Jak učit informační a mediální gramotnost – Praha, 29. 5. 2024, L. Konečný (Citace.com), 11 účastníků;
- Canva 1: jednoduchý grafický nástroj – Kutná Hora, 16. 6. 2025, A. Nováková, 9 účastníků;
- Canva 2: pokročilejší využití grafického nástroje – Kutná Hora, 23. 6. 2025, A. Nováková, 11 účastníků;
- Funkční (Ne)gramotnost aneb Jak pracovat s informacemi – online, 4. 9. 2025, R. Papík, 17 účastníků;
- Efektivní práce v MS Excel – online, 25. 9. a 2. 10. 2025, A. Nováková, 25 účastníků;
- Canva 1: jednoduchý grafický nástroj – online, 21. 10. 2025, A. Nováková, 28 účastníků;
- Pedagogické minimum pro knihovníky - online, 22. 10. a 29. 10. 2025, V. Vaníčková, 17 účastníků;
- Canva 2: pokročilejší využití grafického nástroje – online, 4. 11. 2025, A. Nováková, 52 účastníků;
- Jak připravit lekci mediální gramotnosti pro seniory – Kladno, 12. 11. 2025, T. Garamszegi, 8 účastníků;
- Facebook vaší knihovny a trendy na sociálních sítích – online, 3. 12. 2025, J. Urban, 66 účastníků.

PŘÍLOHA 3

Počty knihoven zapojených do RAKS

Název pověřené knihovny	Používaný RAKS	Počet zapojených knihoven v roce 2023	Počet zapojených knihoven v roce 2024	Počet zapojených knihoven v roce 2025
Městská knihovna Benešov	Tritius REKS	15	20	21
Středočeská knihovna Kladno	Koha	43	45	50
Knihovna Kutná Hora	Tritius REKS	80	84	88
Knihovna města Mladá Boleslav	E-Verbis	0	0	15
Knihovna Jana Drdy Příbram	Tritius REKS	71	77	81
Knihovna Eduarda Petišky	Tritius REKS	5	5	5
Celkem		214	231	260